

Nr 40.

Av herr **Dahl**, om anslag till fjäderfäavelns befrämjande m. m.

Allt sedan 1904 har riksdagen årligen beviljat anslag till fjäderfäavelns befrämjande, och har detta från och med 1909 utgjort 20,000 kronor. I enlighet med riksdagens vid första beviljandet uttalade önskan, att dessa medel icke skulle splittras på ett flertal olika håll utan disponeras på något visst för fjäderfäaveln fördelaktigt sätt, har anslaget ifråga år efter år oavkortat tilldelats Sveriges allmänna fjäderfäavelsförening, vilken sedan 1898 energiskt arbetat på den svenska fjäderfäavelns utveckling och höjande, samt så långt dess egenskap av icke registrerad förening det tillåtit, även för ordnandet av handeln med avelns produkter, särskilt ägg.

Sin verksamhet har föreningen utövat genom utgivande av en tidskrift, som vunnit stort erkännande, genom avlöande av konsulenter, som för en billig avgift stått varje enskild hönsgårdsägare till tjänst med råd och upplysningar samt i övrigt flitigt deltagit i jordbrukskurser och andra för upplysningsverksamhetens på området avsedda anordningar av samma slag, genom underhållande av en fjäderfäskötareskola, där såväl teoretisk som praktisk utbildning meddelats, genom avelscentra med individuell värpningskontroll, genom anordnande av fackutställningar o. s. v.

Föreningens organisativa arbete har utförts av en sekreterare och en skattmästare, vilka på grund av riksorganisationens uppdelning i länsföreningar fått en mångfald av korrespondens- och inkasseringsarbete sig pålagd.

Under den rådande kristiden har föreningen påpassligt och energiskt framhållit, vad den ansett kunna och böra göras för att undvika äggproduktionens tillbakagång, varom ett oavbrutet samarbete med livsmedelskommissionen och folkhushållningskommissionen torde bära vittnesbörd.

Rörande resultatet av föreningens mångåriga arbete kan den starkt växande äggproduktionen, såvitt den angives av kraftigt uppgående export- och nedgående importsiffror under årtiondet närmast före 1915 och den under samma tid högst väsentligt ökade inhemska konsumtionen, giva en god anvisning, som även bestyrkes av Sveriges allmänna fjäderfäavelsförenings stadigt växande medlemsantal. I samma riktning pekar det resultat 1917 års husdjursräkning lämnade, ehuru en icke obetydlig reduktion av höns- och ankstammarne redan då torde hava ägt rum.

En anställd undersökning angående de personers levnadsstandard, som äro anslutna till Sveriges allmänna fjäderfäavelsförening till antalet över 10,000 har visat, att i genomsnitt 50 procent av nämnda personer icke äro jordbrukare och att fjäderfäaveln tvevelsutan genom föreningens flitiga och planmässiga agitations- och upplysningsarbete alltmera blivit, vad den rätteligen bör vara, en småfolkets sak. De, som bedriva hönsskötsel i större skala utan att vara jordägare, torde nämligen utgöra ett mycket ringa fåtal.

Icke minst på grund av denna sistnämnda omständighet hava emellertid länsföreningarnes medlemsavgifter alltid måst hållas mycket låga och riksorganisationens andel har ända till förra året utgjort endast 50 öre per person. Sveriges allmänna fjäderfäavelsförening har därför i hög grad varit för bestridande av sina utgifter hänvisad till statsanslaget.

Det torde emellertid inför denna omständighet vara förklarligt, att föreningen undan för undan mött allt större svårighet att upprätthålla sin verksamhet och fylla de nya uppgifter, som tid efter annan tillkommit. Penningvärdets hastiga sjunkande under det senaste tiotalet år har ensamt varit av natur att giva anledning därtill.

Med anledning av de växande svårigheter föreningen haft att bekämpa, har densamma under hösten 1917 ingått till Konungen med en framställning, vari den dels med framhållande av penningvärdets sjunkande och därmed förenade svårigheter att upprätthålla sin verksamhet, dels med hänvisning till åtgärder, som den anser vara oundgängliga för att efter inträdande av mera normala förhållanden än de nu rådande åter bringa den nu i största betryck varande och av undergång hotade fjäderfäaveln i ett bättre läge, begärt, att en framställning måtte göras hos riksdagen om höjande av anslaget till fjäderfäavelns befrämjande från 20,000 till 30,000 kronor, varjämte den anhållit, att till denna framställning måtte

togas dylika om engångsanslag om resp. kronor 5,000 och 2,000 för omorganisation av föreningens fjäderfäskötarenskola och utgivande av en svensk standard för fjäderfä.

Denna framställning har emellertid icke föranlett någon Kungl. Maj:ts åtgärd, utan föreslås i statsverkspropositionen anslaget till fjäderfäavelns befrämjande att utgå med samma belopp som förut eller 20,000 kronor.

Anledning därtill torde närmast hava varit den, att de ämbetsverk, som haft att granska inkommande framställningar av detta slag, *dels* funnit den begärda förhöjningen vara för stor att kunna motiveras av föreningens exakt angivna behov, *dels* menat vissa anslagsposter under nuvarande förhållanden antingen icke vara behöfliga eller för högt upptagna, *dels ock* förmodat, att understöd särskilt för fjäderfäskötarenskolans omorganisation skulle på annat sätt kunna beredas.

Om man också utgår ifrån, att föreningens inkomst av medlemsavgifter kan och bör för framtiden bibehållas vid det belopp, vartill den varit upptagen i inkomst- och utgiftsstaten för 1917, så torde likväl utgifterna för konsulenternas resor, vilka år 1916 uppgingo till kronor 5,754:65 och för 1917 icke lära understiga nämnda belopp — nödläget har icke gjort konsultationer och föredrag överflödiga, men väl förändrat deras uppgifter — för framtiden böra beräknas så som föreningen gjort, ifall upplysningsarbetet skall kunna fortsättas i behöflig utsträckning. De i 1917 års inkomst- och utgiftsstat till kronor 12,000 upptagna omkostnaderna för tidskriftens utgivande hava under året visat sig uppgå till ett ej obetydligt större belopp på grund av de enormt stegrade utgifterna för papper, gjutmetall, oljor m. fl. tryckeriutensilier, allmänna omkostnader samt med 30 procent förhöjda arbetslöner, och det gives ingen anledning att förmoda, att dessa utgifter för framtiden skola avsevärt nedgå. För tidskriften tarvas säkerligen under såväl 1919 som följande år kronor 15,000. För förräntande och nedbringande av föreningens kreditivskuld kronor 5,100 lära beräknade 500 kronor kunna anses vara minsta möjliga belopp.

Enär ingen för närvarande läser kunna med någon större sannolikhet förutsäga, när något så när normala förhållanden äro att förvänta, kan det måhända låta sig sägas, att föreningen varit alltför optimistisk, då den trots sådana möjligen komma att inträffa under år 1919, då det nu omhandlade anslaget skulle tagas i användning,

men da de anslagna medlen disponeras av Kungl. Maj:t och ut-
anordnas efter särskilt beprövande, så torde det icke finnas något
skäl att nedpruta de relativt få och små belopp i föreningens be-
gäran, som avse åtgärder för att bringa fjäderfäaveln på fötter, då
bättre tider synas stunda.

Med iakttagande av sålunda anmärkta omständigheter torde för-
eningens inkomst- och utgiftsstat för 1919 beräknas sålunda:

Inkomster:

Statsanslag.....	30,000: —
Medlemsavgifter.....	7,000: —
	Summa 37,000: —

Utgifter:

Avlöningar:

Sekreteraren.....	1,000: —	
Konsulenten.....	4,500: —	
Bitr. konsulenten.....	1,500: —	
Skattmästaren.....	500: —	7,500: —
Tidskriften.....		15,000: —
Reseersättningar.....		8,000: —
Skolverksamheten.....		1,500: —
Lantbruksveckan.....		50: —
Värpkontrollen.....		1,000: —
Noteringskommissionen.....		500: —
Fackutställningen.....		1,000: —
Ägghandelns ordnande.....		400: —
Skrivmaterialier m. m.....		250: —
Tryck och annonser.....		800: —
Räntor och amorteringar.....		500: —
Oförutsedda utgifter.....		500: —
		Summa kr. 37,000: —

Slutligen må beträffande de begärda engångsanslagen medgivas,
att med utgivandet av en svensk standard för fjäderfä, huru be-
hövlig en dylik uppslagsbok för premierings- och andra avelsända-

mål än må vara, lämpligen bör kunna anstå, därest icke saken genom anlåtande av enskild förlagsverksamhet kan ordnas. Där- emot lär det icke finnas någon verklig sannolikhet för, att lands- ting och hushållningssällskap i det län, dit fjäderfäskötarskolan nu förlagts, skulle vilja giva anslag till uppförande av byggnader m. m., som redan kommit till stånd. Emellertid kan numera den verkliga kostnaden för skolans förflyttning närmare angivas, och det begärda beloppet med anledning därav begränsas.

Då betydelsen av fjäderfäaveln vare sig såsom binäring till jordbruket eller en extra inkomstkälla för den icke jordbrukande befolkningen synnerligast inom den kroppsarbetande klassen icke får underskattas, och utredningen synes giva vid handen, att Sve- riges allmänna fjäderfäavelsförening för att tillfredsställande fylla sin uppgift är i behov av ovan angivna anslagsbelopp, så tillåter jag mig att med stöd av vad förut är sagt föreslå,

det riksdagen måtte dels besluta, att anslaget till fjäderfäavelns befrämjande höjes från kronor 20,000 till kronor 30,000 och dels därutöver till täckande av kostnaderna för förflyttande av fjä- derfäskötarskolan bevilja ett anslag av kronor 4,000.

Stockholm den 25 januari 1918.

Adolf Dahl.

Bilaga 1.

Inkomst- och utgiftsstat för Sveriges allmänna fjäderfäavelsförening 1917.

Inkomster:

Statsanslag.....	20,000: —
Medlemsavgifter.....	7,000: —
Brist	7,000: —
	Summa kr. 34,000: —

Utgifter:

Skuld från 1916		5,100: —
<i>Avlöningar:</i>		
Sekreteraren	700: —	
Skattmästaren	500: —	
1:ste konsulenten	3,600: —	
Bitr. konsulenter	1,200: —	6,000: —
Tidskriften		12,000: —
Reseersättningar		3,500: —
Flyttning av skolbyggnaden		1,500: —
Skolverksamheten		800: —
Lantbruksveckan		50: —
Värptävlingarne		1,000: —
Noteringskommissionen		500: —
Länsutställningar		300: —
Allmän Svensk utställning 1918		1,500: —
Ordnandet av ägghandeln		400: —
Skrivmaterialier		250: —
Tryck och annonser		800: —
Oförutsedda utgifter		300: —
		<hr/>
	Summa kr.	34,000: —

Bilaga 2.

Sveriges allmänna fjäderfäavelsförenings medlemsnumerär 1904—1917.

År	
1904	4,000
1905	*)
1906	5,200
1907	5,080
1908	5,913
1909	6,389
1910	6,601
1911	6,674
1912	6,701
1913	8,372
1914	9,795
1915	9,919
1916	10,104
1917	10,482

*) Säker uppgift saknas.